



URHEILUN OIKEUSTURVALAUTAKUNTA
IDROTTENS RÄTTSKYDDSNÄMND

URHEILUN OIKEUSTURVALAUTAKUNTA
Annettu Helsingissä 3.11.1995

LAUSUNTO

NRO 1/95
Diaarinro 6/95

URHEILUN OIKEUSTURVALAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Erkki-Juhani Taipale, puheenjohtaja, Gustav Dahlberg,
Heikki Halila, Marja Ramm-Schmidt, Kari-Pekka Tiitinen
ja Risto Jalanko, sihteeri.

LAUSUNNON PYYTÄJÄ

Suomen Koripalloliitto ry

KUULTAVAT

UU-Korihait ry
Nokian Palloseura ry
Kauhajoen Karhu ry
Rauma Basket ry

ASIA

Sarjapaikan siirtäminen ja kasvattajarahen maksaminen

LAUSUNTOPYYNTÖ

Suomen Koripalloliitto on pyytänyt lausuntoa asiassa, joka koskee sarjapaikan siirtämistä Uudenkaupungin Urheilijoilta UU-Korihaille sekä kasvattajarahen maksamista Uudenkaupungin Urheilijoista UU-Korihaihin siirtävistä pelaajista.

SELITYKSET

UU-Korihait, Nokian Palloseura, Kauhajoen Karhu ja Rauma Basket ovat antaneet pyydetyt selitykset lausuntopyynnön johdosta.

ASIAN KÄSITTELY

Urheilun oikeusturvalautakunta on 11.10.1995 järjestänyt asiassa suullisen käsittelyn, jossa ovat olleet saapuvilla Suomen Koripalloliitto Pekka Litmasen ja Mikko Koirasen edustamana, UU-Korihait Heikki Walan edustamana ja Nokian Palloseura Pentti Toivosen edustamana. Kauhajoen Karhu ja Rauma Basket ovat jääneet kutsuttuina saapumatta.

Suullisessa käsittelyssä asianosaiset ovat toistaneet aikaisemmin lausumansa. Suomen Koripalloliitto on tämentänyt pyytävänsä lausuntoa kasvattajarahen maksamisesta Uudenkaupungin Urheilijoista UU-Korihaihin siirtävistä pelaajista sekä toimivallan jaosta sarjapaikan siirtämistä Uudenkaupungin Urheilijoilta UU-Korihaille ja kasvattajarahen maksamista koskevan päätöksen tekemisessä liiton elimissä.

URHEILUN OIKEUSTURVALAUTAKUNNAN LAUSUNTO

Lausuntopyyntöä käsiteltäessä on ilmennyt, että kasvattajarahen maksamisesta on jo syntynyt erimielisyyttä ainakin UU-Korihaiden ja Nokian Palloseuran välillä. Oikeusturvalautakunta ei katso voivansa antaa lausuntoa vireillä olevasta erimielisyydestä. Sen vuoksi oikeusturvalautakunta ei anna asiassa lausuntoa siltä osin kuin sitä on pyydetty kasvattajarahen maksamisesta Uudenkaupungin Urheilijoista UU-Korihaihin siirtyvistä pelaajista.

Siltä osin kuin lausuntopyyntö koskee toimivallan jakoa Suomen Koripalloliiton elimissä sarjapaikan siirtämistä ja kasvattajarahen maksamista koskevan päätöksen tekemisessä oikeusturvalautakunta toteaa seuraavaa.

Lausuntopyynnön kohteena oleva asia koskee toimivaltajakoa yhdistyksessä. Toimivaltajaon määräytymisen perustana ovat yhdistyslain säännökset, yhdistyksen sääntöjen määräykset sekä toimivaltajakoa koskevat yleiset periaatteet. Laissa säädetty tai säännöissä määrätty toimivaltajako on sitova. Jos toimivalta kuuluu yksinomaisesti jollekin toimielimelle tai päätöksentekijöiden ryhmälle, mikään muu ryhmä tai orgaani ei voi ottaa asiaa ratkaistakseen. On kuitenkin mahdollista, että usealla ryhmällä on rinnakkainen toimivalta. Kun näin on asian laita, päätökseksi tulee sen orgaanin mielipide, joka on ottanut asian ratkaistavakseen. Päätöstä ei voida muuttaa, jos se on pantu täytäntöön tai ilmoitettu asianomaisille.

Suomen Koripalloliiton säännöissä ei ole määrätty siitä, kenellä on toimivalta päätettäessä sarjapaikan siirtämisestä ja siirtokorvauksen maksamisesta. Valtuuston ja hallituksen tehtävänkuvauksessa on määriteltävä tavanomaiset valtuustolle ja hallitukselle kuuluvat tehtävät sen mukaan kuin urheilun lajiliitoissa on yleensä tapana. Siltä osin kuin ratkaisu joudutaan tekemään sääntöjen perusteella, joudutaan tyytymään valtuuston ja hallituksen yleiseen tehtävänkuvaukseen, joka ei poikkea tässä tapauksessa siitä, millainen se on suoraan yhdistyslain säännösten perusteella.

Liiton sääntöjen (toimintasääntöjen) mukaan valtuusto vahvistaa liiton kilpailusäännöt. Valtuuston vahvistamisissa kilpailusäännöissä on määräyksiä seurasiirroista ja kasvattajarahasta. Erityisiä määräyksiä ei ole siitä, miten on meneteltävä, kun seura pyrkii siirtämään urheilutoimintansa ja sarjapaikkansa toiselle seuralle, jonka on määrä jatkaa sen toimintaa. Määräyksissä ei ole tämän eikä muunkaan tilanteen osalta varauduttu harkintavallan käyttöön. Toimivaltajakoa koskevana määräyksenä saatetaan pitää sitä, että kilpailu- ja pelisääntöjen soveltamista ja vastalauseita koskevat asiat käsittelee liiton sääntö- ja kurinpitoyksikkö. Edelleen on määrätty, että liittovaltuusto vahvistaa korkeimman mahdollisen siirtosumman.

Esillä olevassa asiassa on ensiksi arvioitava liittovaltuuston ja hallituksen välistä toimivaltajakoa ja niiden välistä suhdetta tilanteeseen yleensäkin. Valtuustolle annettu toimivalta hyväksyä kilpailusäännöt ja vahvistaa siirtosumman katto ovat erityismääräyksiä, jotka eivät ilmennä valtuuston yleistoimivaltaa lausuttavana olevissa asioissa. Valtuusto on päätöksenteokoelin, jolle ei kuulu yksittäisten ratkaisujen tekeminen asioissa, jotka eivät sille toimivaltajaon mukaan kuulu.

Alan käytäntönä on se, että näistä asioista päätetään joko hallituksessa tai sen alaisessa valiokunnassa sen mukaan, miten asia on liitossa järjestetty. Valtuute- tuillakin voisi olla yleisestä käytännöstä poiketen asiassa ratkaisuvallta, mutta se ei voi perustua valtuuston omaan päätökseen asiassa vaan asiasta olisi määrättävä liiton säännöissä. Jos valtuustolla ja hallituksella olisi rinnakkainen toimivalta, valtuuston mahdollisuus tehdä asiassa päätös voisi perustua vain siihen, että valtuusto on ottanut asian ratkaistavakseen ennen hallitusta.

Suomen Koripalloliitossa toimivaltajako on järjestetty niin, ettei liittovaltuusto voi tehdä yksittäisiä ratkaisuja siirtokorvauksista eikä sarjapeli-oikeuksista. Hallitusta hierakkisesti ylemmänasteisena toimielimenä valtuusto ei voi ottaa arvioidakseen hallituksen tekemää päätöstä eikä pidättää päätöksentekoa itselleen tai velvoittaa hallitusta tekemään asiassa uuden päätöksen. Yleisten toimivaltajakoa koskevien periaatteiden mukaisesti valtuusto voi antaa ohjeita, jotka toimivaltainen orgaani joutuu ottamaan huomioon tulevissa päätöksissään. Liittovaltuusto voi myös vaikuttaa välillisesti asiaan vaihtamalla hallituksen jäsenet tai arvioimalla hallituksen tekemän päätöksen merkitystä myöhemmin vastuuvapauden myöntämistä harkittaessa.

Esillä olevassa tapauksessa ei ole aivan selvää, miten hallituksen ja sääntövaliokunnan välinen toimivaltajako määräytyy. Kysymys on siitä, voiko valtuusto ottaa hallitukselta sille muuten kuuluvan toimivallan siten, että sääntöjä alemmanasteisin määräyksin toimivalta määrätään valiokuntatasolle. Jos toimivaltaa koskeva määräys olisi liiton säännöissä (toimintasäännöissä), voitaisiin sääntövaliokunnan toimivaltaa pitää perusteltuna. Se on sitä tässä tapauksessa siltä osin kuin tarkoitetaan yksittäisiä otteluja koskevia päätöksiä. Niissä toimivaltajako kuuluu yleensäkin hallitustasoa alemmas. Tilanne on toinen esillä olevassa oikeudellista harkintaa koskevassa sarjapaikan siirtymistä ja toisen seuran toiminnan jatkamista tarkoittavassa siirtokorvausasiassa.

Suomen Koripalloliitossa on menetelty niin, että hallitus on ottanut ratkaistavakseen sarjapaikkaa ja siirtokorvausta koskevan asian. Se on siirtänyt siirtokorvausta koskevan asian sääntövaliokunnan valmisteltavaksi ja siltä lausunnon saatuaan tehnyt itse lopullisen

päätöksen. Sittemmin on niin sääntövaliokunta kuin valtuustokin ollut sillä kannalla, että ratkaisu on ollut sisällöltään virheellinen. Sitä ei sen sijaan ole väitetty, että toimivalta kuuluisi sääntövaliokunnalle. Tämä voidaan ymmärtää niin, ettei sääntövaliokunnalla ole katsottu olevan asiassa toimivaltaa. Se ei ainakaan ole missään vaiheessa ollut ottamassa päätöksentekoa itselleen vaan on tyytynyt lausunnonantajan rooliin. Tämä tukee sitä, että liiton käytännön perusteella toimivalta ei ole hallitusta alempana.

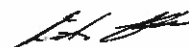
Lausuttavana olevassa asiassa on päädyttävä siihen, ettei sääntövaliokunnalla ole ollut toimivaltaa ratkaista Uudenkaupungin Urheilijoiden toiminnan jatkumisesta UU-Korihaiissa johtuvia tilanteita. On ensiksikin kysymyksenalaista, olisiko tästä voitu ylimalkaan määrätä pelkästään valtuuston vahvistamissa kilpailusäännöissä, joista päättäminen on helpompaa kuin sääntötasoinen määrääminen. Suomen Koripalloliiton kilpailusäännöt ovat lisäksi sellaiset, ettei pelkästään niitä arvioimalla saatettaisi päätyä siihen, että myös lausuttavana olevassa asiassa toimivalta olisi sääntövaliokunnalla.

Edellä olevan perusteella lautakunta päätyy siihen, että toimivalta Suomen Koripalloliitossa määrättäessä sarjapaikan siirtämisestä Uudenkaupungin Urheilijoilta UU-Korihaille sekä kasvattajarahen maksamisesta Uudenkaupungin Urheilijoista UU-Korihaihin siirtyvistä pelaajista on ollut liiton hallituksella.

URHEILUN OIKEUSTURVALAUTAKUNTA



Erkki-Juhani Taipale
puheenjohtaja



Risto Jalanko
sihteeri